

БАЗЕЛСКА КОНВЕНЦИЯ

за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане

ПРЕАМБЮЛ

Страните по тази конвенция,

КАТО ОТЧИТА, риска от нанасяне на щети върху човешкото здраве и околната среда, причинени от опасни отпадъци и други отпадъци и тяхното трансгранично движение,

КАТО СЪЗНАВА, нарастващата заплаха за човешкото здраве и околната среда в резултат на разширеното производство и трансграничното движение на опасни и други отпадъци, както и техния сложен характер,

КАТО СЪЗНАВА, също, че най-ефективният път за защита на човешкото здраве и на околната среда от опасностите, причинявани от тези отпадъци, е намаляването на тяхното образуване до минимум по отношение на количествата и/или техния опасен потенциал,

УБЕДЕНИ, че държавите трябва да предприемат необходимите мерки, за да се гарантира съответствието на управлението на опасни и други отпадъци, включително тяхното трансгранично движение, с опазването на човешкото здраве и околната среда, независимо от мястото на обезвреждането им,

КАТО ОТБЕЛЯЗВА, че държавите трябва да следят производителят да изпълни задълженията си по отношение на транспортирането и обезвреждането на опасни и други отпадъци по екологосъобразен начин, независимо от мястото на обезвреждане,

КАТО ПРИЗНАВА напълно, че всяка държава има суверенното право да забрани достъп или обезвреждане на чужди опасни и други отпадъци на своя територия,

КАТО ПРИЗНАВА, също нарастващия стремеж за налагане на забрана на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане в други държави и по-специално в развиващите се страни,

УБЕДЕНИ, че опасните и други отпадъци, доколкото това съответства на екологосъобразното и ефективно управление, трябва да се обезвреждат в страната, която ги е произвела,

КАТО СЪЗНАВА също, че трансграничното движение на тези отпадъци от държавата на своя произход към която и да било друга държава трябва да се разрешава само когато се извършва при условия, не представляващи заплаха за човешкото здраве и околната среда, както и при условия, съответстващи на разпоредбите на тази конвенция,

КАТО СЧИТА, че засиленият контрол на трансграничното движение на опасни и други отпадъци ще подейства като стимул за тяхното екологосъобразно управление, както и за намаляването на такова трансгранично движение,

УБЕДЕНИ, че държавите трябва да предприемат мерки за правилния обмен на информация относно контрола на трансграничното движение на опасни и други отпадъци от и към тези държави,

КАТО ОТБЕЛЯВА, че редица международни и регионални споразумения разглеждат въпросите по опазването и защитата на околната среда в контекста на транзитното преминаване на опасни товари,

КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД, Декларацията на Конференцията на ООН по околната за човека среда (Стокхолм 1972 г.), Каирските ръководни положения и принципи за екологосъобразното управление на опасните отпадъци, приети от Съвета на управляващите на Програмата на ООН за околната среда (ЮНЕП) с решение 14/30 от 17 юни 1987 г., Препоръките на Комитета на експертите на ООН по превозването на опасни продукти (формулирани през 1957 г. и актуализирани на всеки две години), съответните препоръки, декларации, документи и правила, приети в системата на ООН, както и работата и изследванията, направени в други международни и регионални организации,

КАТО ОТЧИТА духа, принципите, целите и функциите на Световната Харта за природата, приета от Общото събрание на ООН на своята 37-а сесия в качеството на правило за етично отношение към околната за човека среда и опазване на природните ресурси,

КАТО ПОТВЪРЖДАВА, че държавите са отговорни за изпълнението на своите международни задължения по отношение на опазването на човешкото здраве и опазването и защитата на околната среда и че носят отговорност в съответствие с международното право,

КАТО ПРИЗНАВА, че в случай на сериозно нарушение на разпоредбите на тази конвенция или на който и да било протокол към нея ще се прилагат съответните разпоредби на международното договорно право,

КАТО ОТЧИТА, необходимостта да продължи разработката и приложението на екологосъобразни малко отпадни технологии, възможности за рециклиране, добри системи за стопанисване и управление с цел свеждане до минимум на производството на опасни и други отпадъци,

КАТО ОТЧИТА, също нарастващата международна загриженост относно необходимостта от по-строг контрол на трансграничното движение на опасни и други отпадъци и необходимостта, доколкото е възможно, да се сведе до минимум това движение,

ЗАГРИЖЕНИ от проблема за нелегалния трансграничен трафик на опасни и други отпадъци,

КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ също ограничените възможности на развиващите се страни да се справят с опасните и други отпадъци,

КАТО ПРИЗНАВА, необходимостта да се подпомогне трансферът на технологии за правилното управление на опасните и други отпадъци от местно производство, особено по отношение на развиващите се страни, в съответствие с духа на Каирските ръководни принципи и решение 14/16 на Съвета на управляващите на ЮНЕП за разширяване трансфера на технологии за опазване на околната среда,

КАТО ПРИЗНАВА, също, че опасните и другите отпадъци трябва да се транспортират в съответствие със съответните международни конвенции и препоръки,

УБЕДЕНИ също, че трансграничното движение на опасните и други отпадъци трябва да се разрешава само в случай, че транспортирането и крайното обезвреждане на тези отпадъци са екологосъобразен, и

РЕШЕНИ да защитят посредством строг контрол човешкото здраве и околната среда срещу вредните въздействия, които могат да бъдат предизвикани от производството и управлението на опасни и други отпадъци,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Обхват на конвенцията

1. За целите на тази конвенция като „опасни отпадъци”, които са обект на трансгранично движение, се разглеждат следните отпадъци:
 - а) отпадъци, които спадат към която и да е категория, посочена в приложение I, освен ако не съдържат свойствата, изброени в приложение III;
 - б) отпадъци, които не са обхванати от буква а), но се определят или се разглеждат като опасни отпадъци от местното законодателство на страната на износа, на вноса или на транзита.
2. За целите на тази конвенция отпадъците, които принадлежат към която и да е категория, съдържаща се в приложение II, и които са обект на трансгранично движение, ще бъдат определяни като „други отпадъци”.
3. Отпадъци, които вследствие на това, че са радиоактивни, са обект на други международни системи за контрол, включително международни документи, прилагани конкретно по отношение на радиоактивни материали, се изключват от обхвата на тази конвенция.
4. Отпадъци, произведени при нормалното функциониране на плавателни съдове, чието изхвърляне се покрива от който и да е друг международен документ, се изключват от обхвата на тази конвенция.

Член 2

Определения

За целите на тази конвенция:

1. „Отпадъци” са вещества или предмети, които се обезвреждат или са предназначени да бъдат обезвредени, или трябва да бъдат обезвредени съгласно разпоредбите на националното законодателство.
2. „Управление” означава събирането, транспортирането и обезвреждането на опасни или на други отпадъци, включително последващи грижи за площадките, където се извършва обезвреждане.
3. „Трансгранично движение” означава каквото и да е движение на опасни или други отпадъци от район, намиращ се под националната юрисдикция на една държава, към или през район, под националната юрисдикция на друга държава, или към или през район, който не е под юрисдикцията на нито една държава, при условие, че това движение засяга поне две държави.
4. „Обезвреждане” означава всяка операция, посочена в приложение IV на тази конвенция.
5. „Одобрени площадки или съоръжения” са площадки или съоръжения за обезвреждането на опасни или други отпадъци, които са оторизирани или са получили разрешение да функционират като такива от съответния орган на държавата, където е разположена съответната площадка или съоръжение.

6. „Компетентен орган” означава правителствен орган, назначен от страната, за да носи отговорност в такъв географски район, в какъвто страната счете за подходящо, с цел да получава съобщения относно трансграничното движение на опасни и други отпадъци, както и всяка информация, свързана с такова движение, за да реагира на това съобщение, съгласно предвиденото в член 6.
7. „Координатор” означава юридическо лице на страна, упоменато в член 5, отговорно за получаване и предаване на информацията, предвидена в членове 13 и 16.
8. „Екологосъобразно управление на опасните или други отпадъци” означава предприемането на всички практически действия, за да се осигури такова управление на опасните или други отпадъци, което да опазва човешкото здраве и околната среда срещу вредните въздействия на тези отпадъци.
9. „Район под националната юрисдикция на държава” означава който и да е район от сушата, морето или въздушното пространство, в рамките на който дадена държава носи административна или нормативна отговорност в съответствие с международното право относно опазването на човешкото здраве и околната среда.
10. „Държава - износител” означава дадена страна, от която се планира или осъществява трансграничното движение на опасни или други отпадъци.
11. „Държава - вносител” означава дадена страна, за която се планира или осъществява трансгранично движение на опасни или други отпадъци с цел обезвреждането им в нея или с цел натоварване преди обезвреждането им в район, който не е под националната юрисдикция на която и да е държава.
12. „Транзитна държава” означава която и да е държава, с изключение на държава - износител или вносител, през чиято територия се планира или осъществява движението на опасни или други отпадъци.
13. „Заинтересувани държави” са страни, които са вносители, износители или транзитни държави, независимо дали са страни по тази конвенция или не.
14. „Лице” означава което и да е физическо или юридическо лице.
15. „Износител” означава всяко лице, намиращо се под юрисдикцията на държавата - износител, което организира износа на опасни или други отпадъци.
16. „Вносител” означава всяко лице, намиращо се под юрисдикцията на държавата - вносител, което организира вноса на опасни или други отпадъци.
17. „Преносител” означава всяко лице, което извършва транспортирането на опасни или други отпадъци.
18. „Производител” означава всяко лице, чиято дейност води до образуване на опасни или други отпадъци, или ако това лице е неизвестно - лицето, което притежава и/или контролира тези отпадъци.
19. „Лице, отговорно за обезвреждането” означава всяко лице, на което се доставят опасни или други отпадъци и което извършва обезвреждането на тези отпадъци.
20. „Организация за политическа и/или икономическа интеграция” означава организация, съставена от суверенни държави, които са делегирали

компетенции на организацията по въпросите, регулирани от тази конвенция, и в съответствие със своите вътрешни процедури са я упълномощили да подпише, ратифицира, приеме, одобри, официално потвърди конвенцията или да се присъедини към нея.

21. „Незаконен трафик” означава което и да е трансгранично движение на опасни или други отпадъци, както е уточнено в член 9.

Член 3

Национални определения на опасни отпадъци

1. Всяка страна в срок от шест месеца след като стане страна по тази конвенция ще информира Секретариата на конвенцията за отпадъците, различни от тези, изброени в приложения I и II, разглеждани или определяни като опасни съгласно съответното национално законодателство, или за други изисквания относно прилаганите процедури по трансграничното движение на тези отпадъци.
2. Всяка страна впоследствие ще информира Секретариата относно всякакви по-значителни изменения в информацията, представена в съответствие с точка 1.
3. Секретариатът незабавно ще информира всички страни относно информацията, която е получил в съответствие с точки 1 и 2.
4. Страните отговарят за предоставянето на информацията, изпратена им от Секретариата в съответствие с точка 3, на своите износители.

Член 4

Общи разпоредби

1. а) Страни, упражняващи своето право на забрана на вноса на опасни или други отпадъци за обезвреждане, ще информират другите страни за своето решение съгласно член 13;

б) страните ще забранят или няма да разрешават износа на опасни и други отпадъци за страните, които са забранили вноса на такива отпадъци, когато те са били уведомени за това съгласно буква "а";

в) страните ще забранят или няма да разрешават износа на опасни и други отпадъци, ако държавата - вносител не даде писмено съгласие за конкретния внос, в случаите, когато тази държава - вносител не е наложила забрана върху вноса на такива отпадъци.

2. Всяка страна ще предприеме подходящи мерки с цел:

а) да обезпечи свеждането до минимум на производството на опасни и други отпадъци на своя територия, отчитайки социалните, технологичните и икономическите аспекти;

б) да обезпечи наличността на подходящи съоръжения за обезвреждане за целите на екологосъобразното управление на опасни и други отпадъци, които трябва да са разположени, доколкото това е възможно, на нейна територия, независимо от мястото на обезвреждането на отпадъците;

в) да осигури лицата, участващи в управлението на опасни или други отпадъци, да предприемат необходимите действия за предотвратяване на замърсяване от опасни и други отпадъци, предизвикано от такова управление, и ако такова замърсяване се появи, да сведат до минимум последиците от това за човешкото здраве и околната среда;

г) да обезпечи свеждането до минимум на трансграничното движение на опасни и други отпадъци в съответствие с екологосъобразното и ефективно управление на тези отпадъци и това да се извършва по начин, опазващ човешкото здраве и околната среда от вредните въздействия, които могат да бъдат причинени вследствие това движение;

д) да не позволи износа на опасни или други отпадъци за държава или група от държави, принадлежащи към организация за икономическа и/или политическа интеграция, които са страни по конвенцията, и по-специално за развиващи се държави, които със своето законодателство са забранили всякакъв внос, или ако има причини да смята, че въпросните отпадъци няма да бъдат управлявани по екологосъобразен начин, съгласно критерии, които ще бъдат определени от страните на тяхната първа среща;

е) да изисква за предоставянето на информация относно предложено трансгранично движение на опасни или други отпадъци на заинтересованите държави, съгласно приложение VA, която ясно да посочва възможното въздействие върху човешкото здраве и околната среда от това предложено движение;

ж) да предотврати вноса на опасни и други отпадъци, ако има причини да смята, че въпросните отпадъци няма да бъдат управлявани по екологосъобразен начин;

з) да сътрудничи с други страни и заинтересувани организации, пряко или чрез Секретариата, при вземането на мерки, включително за разпространяването на информация относно трансграничното движение на опасни и други отпадъци, с цел подобряване на екологосъобразното управление на тези отпадъци, както и за предотвратяване на незаконния трафик.

3. Страните разглеждат незаконния трафик на опасни или други отпадъци като криминално престъпление.

4. Всяка страна ще предприеме подходящи закони, административни и други мерки за прилагане и съблюдаване на разпоредбите на тази конвенция, включително и мерки за предотвратяване и наказване на поведение, противоречащо на тази конвенция.

5. Страна няма да разрешава износ или внос на опасни или други отпадъци за или от държава, която не е страна по тази конвенция.

6. Страните се споразумяват да не разрешават износ на опасни или други отпадъци за обезвреждане в райони южно от 60 градуса южна ширина независимо от това, дали тези отпадъци са предмет на трансгранично движение.

7. Освен това всяка страна ще:

а) забрани на всички лица, намиращи се под националната ѝ юрисдикция, да транспортират или да обезвреждат опасни или други отпадъци, освен ако тези лица са упълномощени или са получили разрешение да извършват подобен вид дейности;

б) изисква опасните и други отпадъци, които са предмет на трансгранично движение, да бъдат пакетирани, етикетирани и транспортирани в съответствие с общоприетите и признати международни правила и норми в сферата на пакетирането, етикетирането и транспорта, като се отчита съответната международно призната практика;

в) изисква опасните и други отпадъци да се придружават от транспортни документи от началната точка на трансграничното движение до точката на обезвреждане.

8. Всяка страна ще изисква опасните или други отпадъци, които са предназначени за износ, да бъдат управлявани по екологосъобразен начин в страната - вносител или другаде. Техническите ръководни принципи за екологосъобразното управление на отпадъци, които са предмет на тази конвенция, ще бъдат определени от страните на тяхната първа среща.

9. Страните ще предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че трансграничното движение на опасни и други отпадъци ще се разрешава само ако:

а) държавата - износител не притежава техническите възможности и необходимите съоръжения, капацитет или подходящите съоръжения за обезвреждане на въпросните отпадъци по екологосъобразен и ефективен начин; или

б) ако въпросните отпадъци са необходими на държавата - вносител като суровина за предприятията за рециклиране и възстановяване; или

в) ако това трансгранично движение е съобразено с други критерии, които ще бъдат определени от страните, при условие, че тези критерии не противоречат на целите на тази конвенция.

10. Произтичащото от разпоредбите на тази конвенция задължение на държавите - производители на опасни и други отпадъци, да изискват управляването на отпадъците да се извършва с екологосъобразни методи не може в никакъв случай да се прехвърля върху държавата - вносител или транзитните държави.

11. Някоя разпоредба на тази конвенция не пречи на дадена страна да въвежда допълнителни изисквания, които са съвместими с разпоредбите на тази конвенция и съобразени с нормите на международното право, с цел подобряване опазването на здравето на човека и околната среда.

12. Някоя разпоредба на тази конвенция не накърнява по какъвто и да било начин суверенитета на държавите върху техните териториални води, установен

в съответствие с международното право, нито суверенните права и юрисдикцията, която държавите упражняват в границите на тяхната изключителна икономическа зона и континенталния шелф в съответствие с международното право, както и упражняването от корабите и въздухоплавателните средства на всички държави на правата и свободите за навигация така, както е предвидено от международното право и както те са отразени в съответните международни документи.

13. Страните се задължават да разглеждат периодично възможностите за намаляване на обема и/или на замърсяващата способност на опасните и други отпадъци, които се изнасят за други държави, в частност за развиващите се страни.

Член 5

Назначаване на компетентни органи и координатор

За улесняване прилагането на тази конвенция страните ще:

1. назначат или учредят един или повече компетентни органи и един координатор. Един компетентен орган ще бъде назначен, за да получава уведомленията в случаите на транзитни държави;
2. информират Секретариата в рамките на три месеца след влизане в сила на тази конвенция по отношение на тях кои са ведомствата, които те са определили за координатор и за техни компетентни органи;
3. информират Секретариата в рамките на един месец от датата на вземане на решение относно всякакви промени спрямо назначенията, извършени от тях съгласно точка 2.

Член 6

Трансгранично движение между страни

1. Държавата - износител ще уведоми или ще изиска производителят или износителят да уведоми писмено, използвайки канала на компетентния орган на държавата - износител, компетентния орган на заинтересуваната държава относно което и да е предложено трансгранично движение на опасни или други отпадъци. Уведомлението трябва да съдържа декларациите и информацията, посочени в приложение VA, изписано на език, приемлив за държавата - вносител. На всяка заинтересувана държава трябва да се изпрати само по едно уведомление.
2. Държавата - вносител ще отговори писмено на уведомителя за своето безусловно или придружено с някои условия съгласие да се извърши движението, за своя отказ да се даде разрешение или за желанието си да получи допълнителна информация. Екземпляр от окончателния отговор на държавата - вносител ще се изпрати до компетентните органи на засегнатите държави, които са страни по тази конвенция.

3. Държавата - износител няма да позволи на производителя или износителя да започне трансграничното движение, докато не получи писмено потвърждение, че:

а) уведомяващата страна е получила писменото съгласие на държавата - вносител; и

б) уведомяващата страна е получила от държавата - вносител потвърждение за съществуването на договор между износителя и лицето, отговорно за обезвреждането, в който се посочва екологосъобразното управление на въпросните отпадъци.

4. Всяка транзитна държава, която е и страна по тази конвенция, своевременно ще потвърждава пред уведомяващата страна за полученото съобщение. Впоследствие може да се изпрати и писмен отговор в рамките на 60 дни за съгласие да се извърши движението със или без условия, за отказ да се даде разрешение за такова движение или за искане на допълнителна информация. Държава - износител няма да позволи да се започне трансграничното движение, докато не получи писменото съгласие на транзитната държава. Обаче ако по някое време дадена страна реши да не изисква предварително писмено съгласие по принцип или при конкретни условия за транзитно трансгранично движение на опасни или други отпадъци или измени изискванията си в това отношение, то тя ще информира предварително другите страни относно решението си съгласно член 13. В горния случай, ако държавата - износител не получи отговор в срок 60 дни след получаването на уведомление от транзитната държава, държавата - износител може да разреши износа да започне през транзитната държава.

5. В случай на трансгранично движение на отпадъци, когато отпадъците официално се определят или се считат за опасни само от:

а) държавата - износител, изискванията на точка 9 на този член, които се прилагат по отношение на вносителя или лицето, отговорно за обезвреждането, и на държавата - вносител, ще се прилагат *mutatis mutandis* по отношение на износителя и съответно на държавата - износител;

б) държавата - вносител или от държавата - вносител и транзитната държава, които са страни по тази конвенция, изискванията на точки 1, 3, 4 и 6 на този член, които се прилагат по отношение на износителя и на държавата - износител, ще се приложат *mutatis mutandis* по отношение на вносителя или лицето, отговорно за обезвреждането, и съответно държавата - вносител;

в) която и да е транзитна държава, която е страна по тази конвенция, разпоредбите на точка 4 ще се прилагат по отношение на такава държава.

6. Държавата - износител може при наличието на писмено съгласие на заинтересуваните държави да разреши на производителя или на износителя да използва общо уведомление, когато опасните или другите отпадъци с едни и същи химически и физически свойства се експедират редовно до едно и също лице, отговорно за обезвреждането, през едни и същи митнически служби при излизане от държавата - износител и през едни и същи митнически служби при влизане в държавата - вносител, а в случаите на транзитно преминаване, през едни и същи митнически служби на вход и изход в транзитната държава.

7. Заинтересуваните държави могат да изразят в писмена форма съгласието си за използването на общото уведомление по точка 6 при условие, че бъде представена определена информация като точното количество или периодични списъци на превозваните опасни или други отпадъци.

8. Общото уведомление и писменото съгласие, посочени в точки 6 и 7, могат да покриват многократни доставки на опасни или други отпадъци за срок не по-дълъг от 12 месеца.

9. Страните ще изискват всяко лице, което поеме отговорност за трансграничното движение на опасни или други отпадъци, да подписва транспортни документи при доставката или при получаването на въпросните отпадъци. Те също ще изискват лицето, отговорно за обезвреждането, да информира както износителя, така и компетентния орган на държавата - износител относно получаването на въпросните отпадъци и своевременно за приключване на обезвреждането, както се посочва в уведомлението. Ако такава информация не се получи в държавата - износител, компетентният орган в държавата - износител или износителят ще информират за това държавата - вносител.

10. Уведомлението и отговорът по този член ще се предават на компетентните органи на заинтересуваните страни или на съответни правителствени органи на държавите, които не са страни по тази конвенция.

11. Всяко трансгранично движение на опасни или други отпадъци ще се покрива от застраховки, облигации или други гаранции, които могат да бъдат поискани от държавата - вносител или транзитната държава, която е страна по тази конвенция.

Член 7

Трансгранично движение от страна през държави, които не са страни по тази конвенция

Точка 1 на член 6 на конвенцията ще се прилага *mutatis mutandis* по отношение на трансграничното движение на опасни или други отпадъци от страна през държава или държави, които не са страни по тази конвенция.

Член 8

Задължения за повторен внос

Когато трансгранично движение на опасни или други отпадъци, за което заинтересуваните държави, в съответствие с разпоредбите на тази конвенция, са дали съгласие, не може да бъде осъществено в съответствие с условията на договора, държавата - износител ще следи въпросните отпадъци да бъдат върнати обратно в държавата - износител от самия износител, ако не могат да се намерят алтернативни начини за тяхното екологосъобразно обезвреждане, в срок 90 дни от момента, в който държавата - вносител е уведомила държавата - износител и Секретариата, или друг период от време, за който заинтересуваните държави се споразумеят. За тази цел държавата - износител или която и да е

транзитна страна няма да се противопоставят, да пречат или да предотвратяват връщането на тези отпадъци в държавата - износител.

Член 9

Незаконен трафик

1. За целите на тази конвенция всяко трансгранично движение на опасни или други отпадъци:

а) без уведомление съгласно разпоредбите на тази конвенция до всички заинтересувани държави; или

б) без съгласието в съответствие с разпоредбите на тази конвенция на заинтересувана държава; или

в) без получаване на съгласие от заинтересуваните държави чрез фалшифициране, подправяне или измама; или

г) което в значителна степен не отговаря на документите; или

д) което води до умишлено обезвреждане (например изхвърляне) на опасни или други отпадъци в противоречие с тази конвенция и с основните принципи на международното право,

ще се разглежда като незаконен трафик.

2. В случай на трансгранично движение на опасни или други отпадъци, отнасяно към категорията на незаконния трафик в резултат на поведението на износителя или производителя, държавата - износител ще трябва да осигури въпросните отпадъци:

а) да бъдат върнати обратно от износителя или производителя или ако е необходимо, от самата държава - износител на нейна територия, или ако това е практически невъзможно,

б) да бъдат обезвредени по друг начин в съответствие с разпоредбите на тази конвенция,

в рамките на 30 дни от момента на уведомяване на държавата - износител относно незаконния трафик или друг такъв период от време, за който заинтересуваните държави могат да се споразумеят. За целта заинтересуваните страни няма да се противопоставят, да пречат или да предотвратяват връщането на тези отпадъци в държавата - износител.

3. В случай на трансгранично движение на опасни или други отпадъци, определено като незаконен трафик в резултат на поведението на вносителя или лицето, отговорно за обезвреждането, държавата - вносител трябва да осигури въпросните отпадъци да се обезвреждат по екологосъобразен начин от вносителя или лицето, отговорно за обезвреждането, или ако е необходимо, от самата нея в рамките на 30 дни от момента, в който незаконният трафик е бил представен на вниманието на държавата - вносител, или друг такъв период от време, за който заинтересуваните държави могат да се споразумеят. С тази цел

заинтересуваните страни ще си сътрудничат, така както е необходимо за обезвреждането на отпадъците по екологосъобразен начин.

4. В случаите, когато отговорността за нелегалния трафик не може да се вмени нито на износителя, нито на производителя, или пък на вносителя, или на лицето, отговорно за обезвреждането, заинтересуваните страни или в зависимост от случая други страни на базата на сътрудничество трябва да осигурят въпросните отпадъци да бъдат обезвредени по екологосъобразен начин във възможно най-кратък срок или в държавата - износител, или в държавата - вносител, или на друго подходящо място.

5. Всяка страна ще въведе подходящо национално (вътрешно) законодателство за предотвратяване и санкциониране на незаконния трафик. Страните ще си сътрудничат за постигане на целите, изложени в този член.

Член 10

Международно сътрудничество

1. Страните ще сътрудничат помежду си с цел подобряването и постигането на екологосъобразно управление на опасни и други отпадъци.

2. За целта страните:

а) при поискване ще предоставят информация на двустранна или многостранна основа с оглед стимулиране на екологосъобразното управление на опасни и други отпадъци, включително хармонизация на технически стандарти и практики за подходящото управление на опасни и други отпадъци;

б) ще си сътрудничат при мониторинга на въздействията от управлението на опасните отпадъци върху човешкото здраве и околната среда;

в) ще си сътрудничат, като спазват своите национални закони, разпоредби и политики, при разработката и приложението на нови екологосъобразни малкоотпадъчни технологии, както и при усъвършенстването на съществуващите технологии с цел елиминиране, доколкото това е възможно, на производството на опасни и други отпадъци и постигането на по-ефективни и действени методи за осигуряване на тяхното екологосъобразно управление, включително изследването на икономическото, социалното и екологичното въздействие от приемането на такива нови или усъвършенствани технологии;

г) активно ще си сътрудничат, като спазват своите национални закони, разпоредби и политики, при трансфера на технологии и системи за управление, свързани с екологосъобразното управление на опасни и други отпадъци. Те също ще си сътрудничат в разработването на техническия потенциал на страните, особено на онези, които може да се нуждаят или да поискат техническа помощ в тази сфера;

д) ще си сътрудничат в разработката на подходящи технически ръководни принципи и/или кодекси на поведение.

3. Страните ще възприемат подходящи средства за сътрудничество с цел да подпомогнат развиващите се страни в прилагането на букви "a", "b", "c" и "d" на член 4, точка 2.

4. Вземайки предвид нуждите на развиващите се страни, сътрудничеството между страните и компетентните международни организации трябва да стимулира, *inter alia*, осъзнаването на проблемите от страна на обществеността, разработването на устойчиво управление на опасни и други отпадъци и приемането на нови малкоотпадъчни технологии.

Член 11

Двустранни, многостранни и регионални споразумения

1. Независимо от разпоредбите на член 4, точка 5 страните могат да сключват двустранни, многостранни или регионални споразумения или договорености относно трансграничното движение на опасни или други отпадъци със страни или държави, които не са страни по тази конвенция, при условие, че тези споразумения или договорености не нарушават изискванията, залегнали в тази конвенция за екологосъобразното управление на опасни и други отпадъци. Разпоредбите на тези споразумения или договорености не трябва да са по-малко екологосъобразни от предвидените в тази конвенция, като в частност се вземат предвид интересите на развиващите се страни.

2. Страните ще уведомяват Секретариата относно всякакви двустранни, многостранни или регионални споразумения или договорености по точка 1 и относно такива, които те са сключили, преди тази конвенция да е влязла в сила по отношение на тях, с цел контрол на трансграничното движение на опасни и други отпадъци, което се извършва изцяло между страните по тези споразумения. Разпоредбите на тази конвенция няма да засягат трансграничното движение, което се извършва в съответствие с тези споразумения, ако тези споразумения отговарят на екологосъобразното управление на опасни и други отпадъци, предвидено в тази конвенция.

Член 12

Консултации по въпросите на отговорността

Страните ще си сътрудничат с цел да приемат, колкото е възможно по-скоро, протокол, съдържащ съответните правила и процедури по отношение на въпросите, свързани с отговорността и компенсирането на щети, резултат от трансграничното движение и обезвреждане на опасни и други отпадъци.

Член 13

Предаване на информация

1. Страните веднага щом получат информация в случай на авария, възникнала при трансграничното движение на опасни или други отпадъци или при тяхното обезвреждане, която може да представлява заплаха за човешкото здраве и за околната среда в други държави, ще осигурят своевременното уведомяване на тези държави.

2. Страните ще се информират взаимно, посредством Секретариата, относно:

а) промени, свързани с назначаването на компетентни органи и/или координатори съгласно член 5;

б) промени в националното дефиниране на опасните отпадъци съгласно член 3;

и колкото е възможно по-скоро, относно

в) взети от тях решения да не дават съгласие, пълно или частично, за внос на опасни или други отпадъци за обезвреждане в район, намиращ се под тяхната национална юрисдикция;

г) взети от тях решения за ограничаване или забрана върху износа на опасни или други отпадъци;

д) каквато и да е друга информация, изисквана в съответствие с точка 4 на този член.

3. Страните в съответствие с националните си закони и разпоредби ще предават чрез Секретариата на Конференцията на страните, учредена съгласно член 15, преди края на всяка календарна година доклад за предходната календарна година, съдържащ следната информация:

а) данни за компетентните органи и координаторите, определени от тях в съответствие с член 5;

б) информация относно трансграничното движение на опасни или други отпадъци, в което те са участвали, включително:

i) количеството опасни и други отпадъци, които се изнасят, тяхната категория, свойства, местоназначение, всяка транзитна страна и метода на обезвреждане, посочени в отговор на уведомление;

ii) количеството опасни и други отпадъци, които се внасят, тяхната категория, свойства, произход и методи на обезвреждане;

iii) обезвреждане, което не е било извършено според предвижданията;

iv) усилията, положени за намаляване на количеството на опасните или други отпадъци, които са предмет на трансгранично движение;

в) информация относно мерките, възприети от тях за прилагането на тази конвенция;

г) информация за налични квалифицирани статистически данни, събрани от тях, относно въздействието на производството, транспортирането и обезвреждането на опасни или други отпадъци върху човешкото здраве и околната среда;

д) информация относно двустранни, многостранни и регионални споразумения и договарености, влезли в сила в съответствие с член 11 на тази конвенция;

е) информация относно аварии по време на трансгранично движение и обезвреждане на опасни и други отпадъци и относно мерките, предприети за отстраняването им;

ж) информация относно възможни начини на обезвреждане, прилагани в района на тяхната национална юрисдикция;

з) информация относно мерки, предприети за разработката на технологии за намаляване и/или премахване на производството на опасни и други отпадъци; и

и) други въпроси, които Конференцията на страните счете за имащи отношение към тематиката.

4. Страните в съответствие с националните закони и разпоредби ще следят копия от всяко уведомление, отнасящо се до което и да е трансгранично движение на опасни или други отпадъци, както и отговорите на тези уведомления да се изпращат до Секретариата, когато дадена страна прецени, че нейната околна среда може да бъде засегната от трансграничното движение и е поискала това да се извърши.

Член 14

Финансови аспекти

1. Страните се споразумяват, че в съответствие със специфичните нужди на отделните региони и субрегиони трябва да бъдат учредени регионални или субрегионални центрове за обучение и технологичен трансфер за управлението на опасни и други отпадъци и свеждане до минимум на тяхното производство. Страните ще вземат решение за изграждането на подходящ механизъм за финансиране на доброволни начала.

2. Страните ще разгледат възможността за учредяване на оборотен фонд за оказване на помощ на временна основа при извънредни обстоятелства с цел свеждане до минимум на щетите от аварии, възникнали при трансграничното движение на опасни и други отпадъци или при обезвреждането на тези отпадъци.

Член 15

Конференция на страните

1. С настоящото се учредява Конференция на страните. Първата среща на Конференцията на страните ще се свика от изпълнителния директор на ЮНЕП не по-късно от една година след влизане в сила на тази конвенция. Впоследствие редовни срещи на Конференцията на страните ще се провеждат на редовни интервали, които ще бъдат определени от Конференцията на страните на нейната първа среща.

2. Извънредни срещи на Конференцията на страните ще се провеждат тогава, когато се счете за необходимо от Конференцията или по писменото настояване на която и да е страна, при положение, че в рамките на шест месеца след като искането им бъде предадено от Секретариата то се подкрепи от най-малко една трета от страните.

3. Конференцията на страните ще съгласува и приеме свои процедурни правила и процедурни правила за всеки помощен орган, който тя може да създаде, както и финансовите правила за определяне, в частност, на финансовото участие на страните по тази конвенция.

4. На първата си среща страните ще обсъдят всякакви допълнителни мерки, необходими за подпомагането им при изпълнение на техните задължения по отношение на защитата и опазването на морската среда в контекста на тази конвенция.

5. Конференцията на страните постоянно ще извършва преглед и оценка на ефективното прилагане на тази конвенция и в допълнение:

а) ще подпомага съгласуването на подходящите политики, стратегии и мерки за свеждане до минимум на вредите за човешкото здраве и околната среда, нанесени от опасни и други отпадъци;

б) ще разглежда и приема при необходимост поправки към тази конвенция и нейните приложения, вземайки предвид, *inter alia*, наличната научна, техническа, икономическа и екологична информация;

в) ще разглежда и предприема всякакви допълнителни действия, които могат да бъдат необходими за постигане на целите на тази конвенция в светлината на натрупания опит при прилагането ѝ и при прилагането на споразуменията и договореностите, предвидени в член 11;

г) при необходимост ще разглежда и приема протоколи; и

д) ще създава такива помощни органи, които могат да бъдат необходими за прилагането на тази конвенция.

6. Организацията на Обединените нации, нейните специализирани организации, както и всяка държава, която не е страна по тази конвенция, могат да бъдат представени в качеството си на наблюдатели на срещите на Конференцията на страните. Всякакви други органи или институции, били те национални или международни, правителствени или неправителствени, специализирани в сфери, свързани с опасните или други отпадъци, които са информирали Секретариата за желанието си да бъдат представени като наблюдатели на среща на Конференцията на страните, могат да бъдат допуснати, ако най-малко една трета от страните не възразят срещу това. Допускането и участието на наблюдатели се регулира от процедурните правила, приети от Конференцията на страните.

7. Три години след влизане в сила на тази конвенция и най-малко на всеки шест години след това Конференцията на страните ще извършва оценка на ефективността си и ако се счете за необходимо, ще разгледа възможността за пълната или частична забрана на трансграничното движение на опасни и други отпадъци в светлината на последната научна, екологична, техническа и икономическа информация.

Член 16
Секретариат

1. На Секретариата се възлагат следните функции:

- а) организира и обслужва срещите съгласно разпоредбите на членове 15 и 17;
- б) подготвя и изпраща доклади, основаващи се на информация, получена в съответствие с членове 3, 4, 6, 11 и 13, както и на информация, извлечена от срещите на помощните органи, създадени съгласно член 15, и по целесъобразност, на информация, осигурена от съответните междуправителствени и неправителствени органи;
- в) изготвя доклади относно дейността си, осъществена във връзка с прилагането на своите функции съгласно тази конвенция и ги представя на Конференцията на страните;
- г) осигурява необходимата координация със съответните международни органи и в частност влиза в такива административни и договорни споразумения, които може да са необходими за ефективното изпълнение на неговите функции;
- д) осъществява връзка с координаторите и компетентните органи, създадени от страните в съответствие с член 5 на тази конвенция;
- е) събира информация относно утвърдените национални площадки и съоръжения на страните, които са на разположение за обезвреждане на техните опасни и други отпадъци, и разпространява тази информация сред страните;
- ж) получава и предава от и на страните информация относно:
 - източници на техническа помощ и обучение;
 - наличен технически и научен ноу-хау;
 - източници за получаване консултантско съдействие и експертизи;
 - налични ресурси;
 - с цел при поискване да им оказва помощ в следните области:
 - прилагането на система за уведомяване в рамките на тази конвенция;
 - управлението на опасни и други отпадъци;
 - екологосъобразни технологии, свързани с опасните и други отпадъци, като малко- и безотпадни технологии;
 - оценка на възможностите и площадките за обезвреждане;
 - мониторинг на опасни и други отпадъци;
 - приемане на спешни мерки;
- з) предоставя на страните при поискване информация за консултанти или консултантски фирми, имащи необходимата техническа квалификация в дадената сфера, които могат да им съдействат при проверка на уведомление за трансгранично движение на опасни или други отпадъци, съответствието на

доставката със съответното уведомление и/или факта, че предлаганите съоръжения за обезвреждане на опасни или други отпадъци са екологосъобразни, когато имат основание да смятат, че въпросните отпадъци няма да бъдат третирани по екологосъобразен начин. Разглеждането на тези въпроси няма да бъде за сметка на секретариата;

и) съдейства на страните при поискване за определяне на случаи на незаконен трафик и разпространява незабавно сред заинтересуваните страни всяка получена информация относно този незаконен трафик;

й) сътрудничи със страните и съответните компетентни международни организации и агенции за предоставяне на експерти и оборудване с цел бързото подпомагане на страните при критични ситуации; и

к) извършва други функции, съответстващи на целите на тази конвенция, които могат да бъдат определени от Конференцията на страните.

2. Функциите на Секретариата ще се изпълняват временно от ЮНЕП до приключването на първата среща на Конференцията на страните, свикана съгласно член 15.

3. На своята първа среща Конференцията на страните ще назначи Секретариат измежду съществуващите компетентни междуправителствени организации, които са изразили своята готовност да изпълняват функциите на Секретариат съгласно тази конвенция. На тази среща Конференцията на страните също ще направи преценка на изпълнението от страна на временния Секретариат на функциите, които са му възложени, и по-специално съгласно точка 1, като ще вземе решение и относно подходящите механизми за изпълнението на тези функции.

Член 17

Поправки към конвенцията

1. Всяка страна може да предложи поправки към тази конвенция, както и всяка страна по даден протокол може да предложи поправки към този протокол. В тези поправки трябва да се вземат под внимание, *inter alia*, съответните научни, технически и административни съображения.

2. Поправките към тази конвенция ще се приемат на срещите на Конференцията на страните. Поправки към който и да е протокол ще се приемат на срещи на страните по съответния протокол. Текстът на която и да е поправка към тази конвенция или който и да е протокол, освен ако не е предвидено друго в този протокол, ще се изпращат на страните от Секретариата поне шест месеца преди срещата, на която е предложено да се приеме. Секретариатът също ще съобщава за информация на подписалите конвенцията предложените поправки.

3. Страните ще полагат всички усилия за постигането на споразумение относно каквато и да е поправка по тази конвенция чрез консенсус. Като последно средство, ако всички усилия за постигането на консенсус са изчерпани и не е постигнато споразумение, поправката ще бъде приета с три четвърти мнозинство на гласовете на присъстващите и гласуващи на срещата страни и ще

бъде представена от депозитара на всички страни за ратификация, одобряване, официално потвърждаване или приемане.

4. Процедурата по точка 3 ще се прилага относно поправки към всеки протокол, като за приемането на тези поправки ще е необходимо мнозинство от две трети от страните по този протокол, присъстващи и гласуващи на срещата.

5. Документите за ратификация, одобряване, официално потвърждаване или за приемане на поправки се депозират при депозитара. Поправките, приети в съответствие с точки 3 и 4, ще влязат в сила за страните, които са ги приели, на 90-ия ден след получаване от депозитара на документите за ратификация, одобряване, официално потвърждаване или приемане на най-малко три четвърти от страните, които са ги приели, или най-малко две трети от страните по съответния протокол, които са ги приели, освен ако не е предвидено друго в този протокол. Поправките ще влязат в сила за всяка друга страна на 90-ия ден след като тази страна депозира документа си за ратификация, одобряване, официално потвърждаване или приемане на поправките.

6. За целите на този член "страни, присъстващи и гласуващи" означава страни, които присъстват и гласуват положително или отрицателно.

Член 18

Приемане и поправки на приложения

1. Приложенията към тази конвенция или към който и да е протокол ще представляват неразделна част от тази конвенция или от този протокол и освен ако не е предвидено друго, то позоваването на тази конвенция или нейните протоколи представляват в същото време позоваване и на приложенията към тях. Тези приложения трябва да се ограничават до научни, технически и административни въпроси.

2. Освен ако не е предвидено друго в който и да е протокол относно неговите приложения, следните процедури ще се прилагат спрямо предлагането, приемането и влизането в сила на допълнителни приложения към тази конвенция или приложения към даден протокол:

а) приложения към тази конвенция и нейните протоколи ще се предлагат и приемат съгласно процедурите, изложени в член 17, точки 2, 3 и 4;

б) всяка страна, която не може да приеме допълнително приложение към тази конвенция или приложение към който и да е протокол, по който е страна, трябва да уведоми писмено за това депозитара в рамките на шест месеца от датата на съобщението от депозитара за неговото приемане. Депозитарът незабавно уведомява всички страни за всяко такова получено уведомление. Страна може по всяко време да замени направена от нея декларация за възражение с декларация за приемане, след което приложенията влизат в сила за същата тази страна;

в) при изтичането на шест месеца от датата на разпространяването на съобщението от депозитара приложението влиза в сила за всички страни по тази

конвенция или по който и да е протокол, които не са представили уведомление в съответствие с разпоредбата на буква "b".

3. Предлагащото, приемането и влизането в сила на поправки на приложения към тази конвенция или към който и да е протокол ще бъде предмет на същата процедура, прилагана по отношение на предлагащото, приемането и влизането в сила на приложения към тази конвенция или приложения към даден протокол. В приложенията и поправките към тях трябва да се вземат под внимание, *inter alia*, съответните научни и технически съображения.

4. Ако допълнително приложение или поправка към приложение е свързано с поправка на тази конвенция или даден протокол, допълнителното приложение или поправеното приложение няма да влезе в сила преди влизането в сила на поправките към тази конвенция или към съответния протокол.

Член 19

Проверка

Всяка страна, която има причини да смята, че друга страна действа или е действала в нарушение на задълженията, поети от нея в съответствие с тази конвенция, може да информира секретариата за това и в този случай едновременно и незабавно ще информира, пряко или чрез Секретариата, страната, срещу която са предявени обвиненията. Секретариатът предоставя на страните цялата необходима за случая информация.

Член 20

Решаване на спорове

1. В случай на възникване на спор между страни относно тълкуването, прилагането или спазването на тази конвенция или на даден протокол към нея те ще търсят решаване на спора по пътя на преговорите или по друг мирен начин по техен избор.

2. Ако заинтересуваните страни не могат да решат спора си чрез средствата, упоменати в горната точка, спорът, ако страните по него се споразумеят за това, се предава на Международния съд или на арбитраж при условията, посочени в приложение VI по въпросите на арбитража. Обаче при невъзможност да се постигне взаимно съгласие за предаване на спора за решаване от Международния съд или на арбитраж страните не се освобождават от отговорността да продължат търсенето на пътища за решаването му чрез средствата, упоменати в точка 1.

3. При ратификация, приемане, одобряване, официално потвърждаване или присъединяване към тази конвенция или по всяко време след това дадена

държава или организация за политическа и/или икономическа интеграция може да декларира, че признава за задължително, *ipso facto*, и без специално споразумение, по отношение на всяка страна, приемаща същите задължения:

а) предаване на спора на Международния съд и/или

б) арбитраж в съответствие с процедурите, изложени в приложение VI.

Уведомяването относно такава декларация се представя в писмен вид на Секретариата, който на свой ред го предава на страните.

Член 21

Подписване

Тази конвенция ще бъде открита за подписване от страните, от Намибия, представена от Съвета на ООН за Намибия, и от организации за политическа и/или икономическа интеграция в Базел на 22 март 1989 г., във Федералното министерство на външните работи на Швейцария в Берн от 23 март 1989 г. до 30 юни 1989 г., както и в седалището на ООН в Ню Йорк от 1 юли 1989 г. до 22 март 1990 г.

Член 22

Ратификация, приемане, официално потвърждаване или одобряване

1. Тази конвенция подлежи на ратификация, приемане или одобряване от държавите и Намибия, представена от Съвета на ООН за Намибия, и на официално потвърждаване или одобряване от организации за политическа и/или икономическа интеграция. Документите за ратификация, приемане, официално потвърждаване или одобряване ще се депозират при депозитаря.

2. Всяка организация по точка 1, която стане страна по тази конвенция без нито една държава - членка на тази организация да е страна, ще се обвърже с всички задължения, произтичащи от тази конвенция. При тези организации, когато една или повече държави - членки са страна по конвенцията, организацията и нейните държави - членки ще вземат решение относно съответните им отговорности с цел изпълнение на задълженията им съгласно конвенцията. В такива случаи организацията и държавите - членки няма да могат да упражняват паралелно едни и същи права.

3. В своите документи за официално потвърждаване или одобряване организациите по точка 1 ще декларират границите на своите компетенции по въпросите, регулирани от конвенцията. Тези организации също ще информират

депозитара, който от своя страна ще информира страните относно всяко по-важно изменение в границите на тяхната компетенция.

Член 23

Присъединяване

1. Тази конвенция ще бъде открита за присъединяване за държавите, за Намибия, представена от Съвета на ООН за Намибия, и за организации за политическа и/или икономическа интеграция от деня, последващ датата, от която конвенцията е закрыта за подписване. Документите за присъединяване се депозират при депозитара.

2. В документите си за присъединяване организациите, упоменати в точка 1, ще декларират границите на своята компетенция по отношение на въпросите, регулирани от конвенцията. Организациите също ще информират депозитара относно всяко по-съществено изменение в границите на тяхната компетенция.

3. Разпоредбите на член 22, точка 2 ще се прилагат към организации за политическа и/или икономическа интеграция, които се присъединят към тази конвенция.

Член 24

Право на глас

1. С изключение на предвиденото в точка 2 на този член всяка страна по тази конвенция ще разполага с един глас.

2. Организациите за политическа и/или икономическа интеграция по въпроси от тяхната компетенция и в съответствие с член 22, точка 3 и член 23, точка 2 ще упражняват правото си на глас с брой гласове, равен на броя на държавите - членки, които са страни по конвенцията и по съответния протокол. Такива организации няма да упражняват правото си на глас, ако техните държави - членки упражняват своето, и обратно.

Член 25

Влизане в сила

1. Тази конвенция ще влезе в сила на деветдесетия ден след датата на депозиране на двадесетия документ за ратификация, приемане, официално потвърждаване, одобряване или присъединяване.

2. За всяка държава или организация за политическа и/или икономическа интеграция, която ратифицира, приеме, одобри или официално потвърди тази конвенция или се присъедини към нея след датата на депозиране на 20-ия документ за ратифициране, приемане, одобрение, официално потвърждение или присъединяване, тя ще влезе в сила на 90-ия ден след датата на депозиране от страна на такава държава или организация за политическа и/или икономическа интеграция на съответните документи за ратифициране, приемане, одобрение, официално потвърждение или присъединяване.

3. За целите на точки 1 и 2 документ, депозиран от организация за политическа и/или икономическа интеграция, няма да се счита за допълнителен към документите, депозирани от държавите - членки на тази организация.

Член 26

Резерви и декларации

1. Никакви резерви или изключения по отношение на тази конвенция не се допускат.

2. Точка 1 на този член не ограничава дадена държава или организация за политическа и/или икономическа интеграция, когато подписва, ратифицира, приема, одобрява, официално потвърждава тази конвенция или се присъединява към нея, да прави декларации или изявления, независимо от формулировката или наименованието с оглед, *inter alia*, да приведе своите закони и разпоредби в съответствие с разпоредбите на тази конвенция при условие, че такива декларации или изявления не водят до изключване или изменение на юридическото действие на разпоредбите на тази конвенция в приложението им спрямо тази държава.

Член 27

Оттегляне

1. По всяко време след изтичане на три години от датата, на която тази конвенция е влязла в сила за дадена страна, тази страна може да се оттегли от конвенцията чрез представяне на писмено уведомление на депозитара.

2. Оттеглянето влиза в сила една година след като депозитарът получи уведомлението или от по-късна дата, ако такава е посочена в уведомлението.

Член 28

Депозитар

Генералният секретар на ООН ще бъде депозитар на тази конвенция и на всеки протокол към нея.

Член 29

Автентични текстове

Оригиналните текстове на тази конвенция на арабски, китайски, английски, френски, руски и испански език са еднакво автентични.

В уверение на което долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха тази конвенция.

Изготвено в Базел на 22 март 1989 година.

Приложение I

КАТЕГОРИИ ОТПАДЪЦИ, ПОДЛЕЖАЩИ НА КОНТРОЛ

Групи отпадъци

- У 1 Клинични отпадъци от лечебната дейност в болници, медицински центрове и клиники;
- У 2 Отпадъци от производството и приготвянето на фармацевтични продукти;
- У 3 Отпадъчни фармацевтични, лекарствени и медицински средства;
- У 4 Отпадъци от производството, получаването и употребата на биоциди и фитофармацевтични препарати;
- У 5 Отпадъци от производството, получаването и употребата на консерванти за дървесина;
- У 6 Отпадъци от производството, получаването и употребата на органични разтворители;
- У 7 Отпадъци от термична обработка и temperиращи операции, съдържащи цианиди;
- У 8 Отпадъчни минерални масла, неподходящи за първоначалното им предназначение;
- У 9 Отпадъчни водомаслени, водовъглеродни смеси и емулсии;
- У 10 Отпадъчни вещества и продукти, съдържащи или замърсени с полихлорирани бифенили (ПХБ) и/или полихлорирани терфенили (ПХТ) или полибромирани бифенили (ПББ), или техните примеси;
- У 11 Отпадъчни смолисти остатъци от рафиниране, дестилация или всякаква пиролитична обработка;
- У 12 Отпадъци от производството, получаването и употребата на мастила, багрила, пигменти, бои, лакове и политури;
- У 13 Отпадъци от производството, получаването и употребата на синтетични смоли, латекс, пластификатори, лепила/свързващи материали;
- У 14 Отпадни химически вещества, произтичащи от изследователска и развойна дейност и обучение, които не са определени и/или са нови и чието въздействие върху човека и/или околната среда е неизвестно;

- У 15 Отпадъци с експлозивен характер, непопадащи под друго законодателство;
- У 16 Отпадъци от производството, получаването и употребата на фотографски химикали и материали за обработка на фотоматериали;
- У 17 Отпадъци от повърхностна обработка на метали и пластмаси;
- У 18 Остатъци от обезвреждане на промишлени отпадъци.

Отпадъци, съдържащи като съставки:

- У 19 Метални карбонили;
- У 20 Берилий: съединения на берилия;
- У 21 Съединения на шествалентен хром;
- У 22 Съединения на медта;
- У 23 Съединения на цинка;
- У 24 Арсен: съединения на арсен;
- У 25 Селен: съединения на селен;
- У 26 Кадмий: съединения на кадмия;
- У 27 Антимон: съединения на антимона;
- У 28 Телур: съединения на телура;
- У 29 Живак: съединения на живака;
- У 30 Талий: съединения на талия;
- У 31 Олово: съединения на оловото;
- У 32 Неорганични съединения на флуорина, с изключение на калциевия флуорид;
- У 33 Неорганични цианиди;
- У 34 Киселинни разтвори или киселини в твърдо състояние;
- У 35 Основни съединения или твърди основи;
- У 36 Азбест (прах и влакна);
- У 37 Органични съединения на фосфора;
- У 38 Органични цианиди;
- У 39 Феноли: фенолни съединения, включително хлорофеноли;
- У 40 Етери;
- У 41 Халогенизирани органични разтворители;
- У 42 Органични разтворители, с изключение на халогенизираните разтворители;
- У 43 Всякакви материали от типа на полихлорирания дибензофуран;

У 44 Всякакви материали от типа на полихлорирания дибензопидиоксин;
У 45 Органохалогенни съединения, с изключение на веществата,
упоменати в това приложение (например У 39, У 41, У 42, У 43,
У 44).

ПРИЛОЖЕНИЕ II
КАТЕГОРИИ ОТПАДЪЦИ, ИЗИСКВАЩИ ОСОБЕНО ВНИМАНИЕ

У 46 Битови отпадъци;

У 47 Остатъци, произхождащи от изгарянето на битови отпадъци.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СПИСЪК НА ОПАСНИТЕ СВОЙСТВА

Клас ООН (*)	Код	Характеристики
1	H1	<p><i>Експлозивни</i></p> <p>Взривно вещество или отпадък е твърдо или течено вещество или отпадък (или смес от вещества или отпадъци), което само по себе си е способно на химическа реакция с изпускане на газ при температура и налягане и с такава скорост, че да предизвика щети на околните предмети.</p>
3	H3	<p><i>Огнеопасни течности</i></p> <p>Терминът "огнеопасни" е равнозначен на термина "леснозапалими". Огнеопасните течности или смеси от течности, или течности, съдържащи твърди вещества в разтвори или суспензии (например бои, политури, лакове и др., но не и вещества или отпадъци, класифицирани по друг начин, въз основа на техните опасни свойства), които отделят горими изпарения при температури не повече от 60.5шС в закрит съд или не повече от 65.6шС в открит съд. (Тъй като резултати от тестове в открит и закрит съд не могат с точност да бъдат сравнявани и дори индивидуалните резултати от едни и същи тестове са често различни, то разпоредбите, в които цифрите се различават от горепосочените, за да позволят съществуването на такива разлики, остават в духа на това определение.)</p>
4.1	H4.1	<p><i>Огнеопасни твърди вещества</i></p> <p>Твърди вещества или твърди отпадъци, освен онези, класифицирани като експлозивни, които при условия, срещани при транспортирането, лесно се запалват или които могат да предизвикат или да допринесат за запалване вследствие на търкания..</p>
4.2	H4.2	<p><i>Вещества или отпадъци, способни да се самозапалват</i></p> <p>Вещества или отпадъци, които са способни да се самонагряват при нормални за транспортирането условия или при контакт с въздуха, след което стават лесно самозапалими.</p>
4.3	H4.3	<p><i>Вещества или отпадъци, които при контакт с вода изпускат огнеопасни газове</i></p>

		Вещества или отпадъци, които при взаимодействие с вода стават лесно samozапалими или изпускат запалими газове в опасни количества.
5.1	H5.1	<i>Окисляващи</i> Вещества или отпадъци, които сами по себе си не са задължително запалими, но при отделяне на кислород могат да причинят или да спомогнат за възпламеняването на други материали.
5.2	H5.2	<i>Органични пероксиди</i> Органични вещества или отпадъци, които съдържат бивалентната структура -O-O-, които са термично неустойчиви и които се подлагат на екзотермично самоускоряващо се разлагане.
6.1	H6.1	<i>Отровни (силнодействащи)</i> Вещества или отпадъци, които, попадайки в човешкия организъм чрез поглъщане, вдишване или при контакт чрез кожата, могат да причинят смъртта на човек или други силно отрицателни въздействия.
6.2	H6.2	<i>Инфектиращи вещества</i> Вещества или отпадъци, съдържащи живи микроорганизми или техни токсини, за които се знае или се предполага, че причиняват заболявания при хората и животните.
8	H8	<i>Корозионни вещества</i> Вещества или отпадъци, които след химическо въздействие предизвикват сериозна вреда при контакт с жива материя или при изтичане причиняват сериозни щети или дори разрушават други продукти или транспортните средства; те могат също да причинят и други опасни въздействия.
9	H10	<i>Изпускане на токсични газове при контакт с въздух или вода</i> Вещества или отпадъци, които при взаимодействие с въздух или вода могат да изпускат токсични газове в опасни количества.

9	H11	<i>Токсични вещества (предизвикващи хронични болести или болести със забавено действие)</i> Вещества или отпадъци, които при проникване в човек или животно чрез вдишване, храна или през кожата могат да предизвикат закъснели или хронични въздействия, включително ракови заболявания.
9	H12	<i>Екотоксични вещества</i> Вещества или отпадъци, които, ако попаднат в околната среда, представляват или могат да представляват, незабавно или със закъснение, заплаха за околната среда в резултат на биоакumulация и/или токсични въздействия върху биосистеми.
9	H13	Вещества, способни по всякакъв начин, след обезвреждане, да образуват други материали, например чрез излужване, които съдържат което и да е свойство от посочените по-горе.
(*) Тази номерация отговаря на системата за класификация на опасността, приета в препоръките на ООН във връзка с транспорта на опасните стоки (ST/SG/AC. 10/1 Rev. 5, Организация на обединените нации, Ню Йорк, 1988 година)		

Тестове

Потенциалната опасност, представлявана от определени видове отпадъци, все още не е напълно документирана; още не съществуват методики за количествено определяне на тези опасности. Необходими са по-нататъшни изследвания за разработката на методи, демонстриращи потенциалната опасност за човека и околната среда, произтичаща от тези отпадъци. Стандартизираните тестове са изготвени за чисти вещества и материали. Много страни са разработили свои национални тестове, които могат да се прилагат по отношение на материалите, посочени в приложение I, с цел да се определи дали тези материали съдържат някои от свойствата, посочени в това приложение.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV
ОПЕРАЦИИ ПО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ

А. Операции, които не водят до възможността за възстановяване, рециклиране, усвояване, повторно или алтернативно използване на ресурсите

Раздел А обхваща всички операции от този род по обезвреждането, които се срещат в практиката.

D1 Обезвреждане в или върху земя (например депа и др.).

D2 Обработка на почви (например биодеградация на течни или тинести отпадъци в почвата и др.).

D3 Дълбоко инжектиране (инжектиране на отпадъци с помощта на помпи в кладенци, солни мини или естествени резервоари и др.).

D4 Съхраняване в повърхностни водоеми (например поставяне на течни или утаени отпадъци в шахти, изкуствени басейни или лагуни и др.).

D5 Депониране в специално оборудвани депа (например поставяне в специално изолирани клетки, каптирани и изолирани едни от други и от околната среда, и др.).

D6 Изпускане във водоеми, с изключение на морета и океани.

D7 Изпускане в морета и океани, включително и полагане на морското дъно.

D8 Биологично третиране, неупоменато другаде в това приложение, което води до образуването на крайни съединения или смеси, които след това се депонират по някой от посочените в раздел А начини.

D9 Физико-химична обработка, неупомената другаде в това приложение, което води до формирането на крайни съединения или смеси, които се депонират по някой от посочените в раздел А начини (например изпарение, изсушаване, калциниране, неутрализация, утаяване и др.).

D10 Изгаряне на сушата.

D11 Изгаряне в морето.

D12 Постоянно съхраняване (например поставяне на контейнери в мини и др.).

D13 Смесване преди преминаване към някои от операциите, упоменати в раздел А.

D14 Преупаковане преди преминаване към която и да е от операциите, посочени в раздел А.

D15 Съхраняване преди извършване на операциите, посочени в раздел А.

В. Операции, които могат да доведат до възстановяване, рециклиране, усвояване, пряко или алтернативно използване на ресурси

Раздел В обхваща всички тези операции по отношение на материали, които официално са обявени или се считат за опасни отпадъци и които в противен случай биха били насочени към операциите, включени в раздел А.

R1 Използване за гориво (различно от директното изгаряне) или други средства за генериране на енергия.

R2 Усвояване/регенериране на разтворители.

R3 Рециклиране/усвояване на органични вещества, които не се използват като разтворители.

R4 Рециклиране/усвояване на метали и метални съединения.

R5 Рециклиране/усвояване на други неорганични материали.

R6 Регенериране на киселини или основи.

R7 Възстановяване на компоненти, използвани за борба срещу замърсяването.

R8 Възстановяване на компоненти от катализатори.

R9 Повторно рафиниране на ползвани масла или друго повторно приложение на ползвани масла.

R10 Третиране на земи в полза на селското стопанство и подобряване на екологичното състояние.

R11 Употреба на отпадни материали, получени от която и да е от операциите, изброени под номера R1-R10.

R12 Обмен на отпадъци за преминаване към която и да е от операциите, изброени под номера R1-R11.

R13 Акумулиране на материали, към които да се приложат операциите, упоменати в раздел В.

ПРИЛОЖЕНИЕ VA

**ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ СЪДЪРЖА В
УВЕДОМЛЕНИЕТО**

1. Причина за износа на отпадъците.
2. Износител на отпадъците¹.
3. Производител (производители) на отпадъците и мястото на производство.(1)
4. Лицето, обезвреждащо отпадъците и фактическото място на обезвреждане.(1)
5. Предполагаемия превозвач (превозвачи) на отпадъците или техните агенти, ако са известни.(1)
6. Страната-износител на отпадъците;
Компетентен орган².
7. Предполагаеми транзитни страни;
Компетентен орган.(2)
8. Страна-вносител на отпадъците;
Компетентен орган.(2)
9. Общо или еднократно уведомление.
10. Планирана дата (дати) на доставка (доставки) и период от време, през който отпадъците ще се експортират, и предполагаемия маршрут (включително и мястото на вход и изход)³.
11. Предполагам вид превоз (автомобилни пътища, жп линии, море, въздух, вътрешни водни пътища).
12. Информация, отнасяща се до застраховките⁴.
13. Определяне и физическо описание на отпадъците, включително номера Y и номера на ООН, техния състав⁵ и информация относно специални изисквания към работещите с отпадъците, включително и спешни мерки в случай на инциденти.
14. Предвиждани видове опаковки (например насипно (без опаковка), във варели, в цистерни).
15. Предвиждани количества в тегло и обем⁶.

¹ Пълното име, адрес, телефонен, телексен или телефаксов номер и името, адреса, телефона, телекса или телефакса на лицето за осъществяване на контакт.

² Пълното име и адрес, телефонен, телексен или телефаксен номер.

³ В случай на общо уведомление относно редица пратки ще е необходимо да се посочи или предполагаемата дата на пратката, или ако тя не е известна - предполагаемата честота на пратките.

⁴ Необходимо е да се предостави информация относно съответните застрахователни изисквания и това, как те се спазват от износителя, превозвача и лицето, отговорно за обезвреждането.

⁵ Характера и концентрацията на повечето опасни компоненти от гледна точка на токсичността и други опасности, които представляват отпадъците както при работата с тях, така и по отношение на предложения метод за обезвреждане.

⁶ При общо уведомление, отнасящо се до редица пратки, ще се изискват както предполагаемото общо количество, така и предполагаемото количество на всяка отделна пратка.

16. Процес на производство на отпадъците⁷.
17. Относно отпадъците, изброени в приложение I, класификация от приложение III: опасни свойства, номера H и класа на ООН.
18. Метод на обезвреждане съгласно приложение IV.
19. Декларация на производителя и износителя относно достоверността на информацията.
20. Информация (включително техническо описание на завода), изпращана до износителя или производителя от лицето, отговорно за обезвреждане на отпадъците, върху които последният е обосновал своята оценка относно това, че няма основание да се смята, че отпадъците няма да бъдат управлявани по екологосъобразен начин, в съответствие със законите и разпоредбите на страната вносител.
21. Информация относно договорите между износителя и лицето, отговорно за обезвреждането.

⁷ Доколкото това е необходимо за оценка на опасността и определяне на подходящия метод на обезвреждане.

ПРИЛОЖЕНИЕ VB

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ СЪДЪРЖА В ДОКУМЕНТА ЗА ПРЕВОЗА

1. Износител на отпадъците⁸.
2. Производител (производители) на отпадъците и място на тяхното производство.(1)
3. Лицето, отговорно за обезвреждане на отпадъците и фактическото място на обезвреждане.(1)
4. Превозвач (превозвачи) на отпадъците (1) или неговия агент (агенти).
5. Предмет на общата или еднократна информация.
6. Датата на началото на трансграничното движение и датата (датите) и подпис, при получаване, на всяко лице, което поеме отговорността за отпадъците.
7. Вид транспорт (пътища, жп, вътрешни водни пътища, море, въздух), включително страни износители, транзитни страни и вносители, както и мястото на вход и изход, където те са посочени.
8. Общо описание на отпадъците (физическо състояние, точното наименование на пратката и ООН клас, ООН номер, номер Y и H).
9. Информация относно специални изисквания за работа с отпадъците, включително и спешни мерки в случай на инциденти.
10. Вид и брой на пакетите.
11. Количества в тегло и обем.
12. Декларация на производителя или износителя относно достоверността на информацията.
13. Декларация на производителя или износителя, доказваща липсата на възражения от страна на компетентния орган на всички заинтересувани държави, които са страни.
14. Потвърждение от страна на лицето, отговорно за обезвреждането, за това, че е получило отпадъците на обекта за обезвреждане, и посочване на метода и приблизителната дата на обезвреждане.

Забележки:

Информацията, изисквана в документите за движение, където това е възможно, ще се обединява в един документ заедно с информацията, изисквана във връзка с правилата на транспортиране. Където това е невъзможно, информацията трябва по-скоро да допълва, а не да дублира информацията, изисквана във връзка с правилата на транспортиране. Документите за движение на отпадъците трябва да съдържат инструкция за това, кой трябва да предоставя информация и да попълва отделните формуляри.

⁸ Пълно име и адрес, телефонен, телексен или телефаксов номер, както и името, адреса, телефонния, телексен, телефаксов номер на лицето за свързка при извънредни случаи.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

АРБИТРАЖ

Член 1

Освен ако споразумението, посочено в член 20 на конвенцията, не предвижда друго, арбитражните процедури ще се осъществяват в съответствие с разпоредбите на членове 2 - 10.

Член 2

Страната ищец ще уведоми Секретариата за това, че страните са се споразумели да представят своя спор за разрешаване пред арбитраж съгласно точка 2 или 3 на член 20 и че, в частност, ще включат онези членове на конвенцията, чието тълкуване или прилагане е под въпрос. Секретариатът ще предаде така получената информация на всички страни по конвенцията.

Член 3

Арбитражният съд ще се състои от трима членове. Всяка от страните в спора определя свой арбитър и така избраните арбитри ще определят трети арбитър, който ще председателства арбитража. Последният не трябва да бъде гражданин на която и да е от страните по спора, нито пък обичайното му местоживееие да бъде на територията на някоя от тези страни или да е нает на работа от тях, или да се е занимавал със случая в каквото и да е качество.

Член 4

1. Ако председателят на арбитражния съд не бъде определен в рамките на два месеца след назначаването на втория арбитър, генералният секретар на ООН по настояване на която и да е от страните ще го посочи в рамките на период от още два месеца.

2. Ако една от страните по спора не назначи свой арбитър в рамките на два месеца след получаване на искането, другата страна може да информира генералния секретар на ООН, който ще определи председателя на арбитражния съд в рамките на още два месеца. След назначаването си председателят на арбитражния съд ще поиска от страната, която все още не е назначила арбитър, да направи това до два месеца. След този период той ще информира генералния секретар на ООН, който ще направи това назначение в рамките на още два месеца.

Член 5

1. Арбитражният съд ще излезе с решение в съответствие с международното право и в съответствие с разпоредбите на тази конвенция.
2. Всеки арбитражен съд, съставен съгласно разпоредбите на това приложение, ще изработи свои процедурни правила.

Член 6

1. Решенията на арбитражния съд както по процедурни въпроси, така и по въпроси по същество ще се вземат с мнозинство.
2. Арбитражният съд може да предприеме всякакви подходящи мерки с цел да установи фактите. Той може по молба на една от страните да препоръча да се предприемат временни защитни мерки.
3. Страните по спора ще предоставят всички необходими средства за ефективното осъществяване на процедурата.
4. Отсъствието или неявяването на страна по спора не се разглежда като пречка за процедурата.

Член 7

Арбитражният съд може да изслуша и определи насрещни искове, произтичащи пряко от предмета на спора.

Член 8

Освен ако арбитражният съд не определи друго, поради специалните обстоятелства на делото, разходите на арбитражния съд, включително заплащането на неговите членове, ще се поемат поравно от страните по спора. Арбитражният съд ще води строг отчет на всичките си разходи и ще подготви окончателен отчет в тази връзка до страните.

Член 9

Всяка страна, проявяваща интерес от правен характер към предмета на спора и която може да бъде засегната от съдебното решение по случая, може да се намеси в процедурата със съгласието на арбитражния съд.

Член 10

1. Арбитражният съд трябва да излезе с решение в рамките на пет месеца от датата на сформирването си, освен ако не намери за наложително да продължи срока за нов период, който не трябва да надвишава пет месеца.
2. Решението на арбитражния съд трябва да се съпровожда от декларация, разясняваща причините за вземането на такова решение. Решението ще бъде окончателно и задължително за страните по спора.
3. Всякакъв спор, който може да възникне между страните относно тълкуването или изпълнението на решението, може да бъде изложен от всяка от страните пред арбитражния съд, който го е издал, или ако той не може да бъде свикан, пред друг арбитражен съд, създаден за тази цел по същия начин, както и първия.